

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

Міністерство освіти і науки України
Національний Еразмус Офіс в Україні
Українська асоціація дослідників європейських цінностей в освіті (AREVE)
Українська асоціація викладачів та дослідників європейської інтеграції (APREI)
Факультет педагогічних наук DISFOR - Університет Генуї (Італія)
Університет Жиліна (Словачія)
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Б. Хмельницького
Київський національний університет культури і мистецтв
Запорізький Національний університет

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

«ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ РІЗНОМАНІТТЯ ТА ІНКЛЮЗІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ»

для студентів, здобувачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів,
дослідників, викладачів, представників громадянського суспільства

м. Київ, 17–18 грудня 2020 року

НПУ ім. М.П. Драгоманова

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

Порядок денний роботи конференції

Місце проведення:

***НПУ імені М.П. Драгоманова, Центральний корпус, Пирогова 9, ауд. 231,
ауд. 103***

Конференція в режимі он-лайн включення 10:00 – 17.00.

Напрями роботи конференції .

1. Європейський досвід інклюзивної освіти.
2. Європейські цінності в розвитку людського потенціалу закладів освіти
3. Різноманіття та інклюзія в соціально-економічному розвитку
4. Європейські цінності для сталого розвитку освіти.

Окрім доповідей та секційних засідань в рамках конференції 17.12.20 та 18.12.20. проведено навчальні курси (2 віртуальні навчальні класи, вебінар, тренінг та воркшоп).

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

17 грудня 2020

9.45 – 10.00. – Реєстрація

10.00. – 11.30 – Віртуальний клас «Різноманіття та інклюзія в європейській освіті», проводить професор Університету Генуї (Італія) Діана Спұлбер

11.00 – 13.00. Пленарна сесія.

Лідія Шинкарук, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, зав. кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України «Інклюзивний розвиток економіки у взаємозв'язку із освітою»

Марина Деліні, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України «Розвиток соціальної відповідальності в умовах пандемії».

Олена Мельник, кандидат технічних наук, член правління APREI, старший науковий співробітник, координатор Кафедри Жана Монне EUClead Сумського національного аграрного університету «Кліматична політика в питаннях забезпечення соціальної рівності: освітні виміри»

Марія Шеремет, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету спеціальної та інклюзивної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова «Сучасні технології спеціальної освіти та інклюзивної форми навчання»

Ганна Афузова, кандидат психологічних наук, доцент факультету спеціальної та інклюзивної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова. «Інклюзія в освіті: досвід Республіки Молдова (за матеріалами міжнародного співробітництва)»

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

13.00 – 14.30 - вебінар «Інклюзивна освіта як інструмент соціальних інновацій: європейський досвід», професор Університету Генуї (Італія) Діана Спұлбер

Робота в секціях: 14.30 – 16.30.

Секція 1. Модератор Марья Нестерова. Практичний воркшоп Раїси Кравченко (ГО «Коаліція захисту прав осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень «Європейський досвід застосування практичних інструментів інклюзивної освіти»).

Секція 2. Модератор Олена Троїцька. «Розмаїття цінностей в інклюзивному просторі: досвід психолого- педагогічних практик».

Секція 3. Модератор Ганна Афузова. «Освітня інклюзія: від рівних прав до рівних можливостей».

16.30 – 17.00. – Обговорення результатів та завершення 1 дня конференції

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

18 грудня 2020

9.45 – 10.00. – Реєстрація

10.00 – 13.30. Пленарна сесія.

Петро Крайнік, менеджер проєктів напрямку Жана Монне, Національний Еразмус+ офіс в Україні «Європейські цінності у викладанні. Досвід Програми Жана Монне».

Олена Тупахіна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології і перекладу Запорізького національного університету, координатор Модулю Жана Монне EUVOLIA «Європейські цінності в освітньому середовищі: вивчаємо, навчаємо, поділяємо».

Тетяна Андрущенко, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичної психології та міжнародних відносин. «Актуальний ціннісний дискурс в освіті: європейський контекст»

Тамара Троїцька, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії МДПУ імені Б. Хмельницького «Синергія та філософська рефлексія прийняття цінностей єднання людства та їх входження у свідомість»

Олена Троїцька, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії МДПУ імені Б. Хмельницького «Інтеракція як неперервний діалог цінностей у пошуку сакральних засад згуртування спільнот».

Наталія Кочубей, доктор філософських наук, професор, зав. кафедри менеджменту та інноваційних технологій соціо-культурної діяльності «Європейські цінності різноманітності та інклюзії у контексті розвитку креативної економіки та освіти»

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

11.00 – 12.30. Віртуальний клас Мартіни Бласкової, професора Уверситету Жиліна (Словакія) на тему «Європейські цінності в розвитку людського потенціала для сталого розвитку освіти».

Андрій Чужиков, кандидат економічних наук, доцент кафедри тележурналістики та майстерності актора, «Імплементація європейських цінностей у медіа політиці ЄС: практичні кейси для освітнього процесу»

13.30 – 16.30 Робота по секціям. Тренінг «Європейські цінності для сталого розвитку освіти»

Секція 1. «Європейські цінності для сталого розвитку освіти». Модуль 1. Болонський процес як чинник сталого розвитку освіти. **Олена Оржель**, доктор наук з державного управління, член команди Проєкту Жана Монне EVDISD.

Секція 2. Тренінг «Європейські цінності для сталого розвитку освіти». Модуль 2. «Цінності прогресу або прогрес цінностей: освіта і сталий розвиток» **Олена Яценко**, кандидат філософських наук, доцент, член команди Проєкту Жана Монне EVDISD

Секція 3. Тренінг «Європейські цінності для сталого розвитку освіти». Модуль 3. «Практичні інструменти аналізу та сталого розвитку освітнього середовища». **Марья Нестерова**, доктор філос. наук, професор, Професор Кафедри Жана Монне SCAES та академічний координатор Проєкту Жана Монне EVDISD

16.30 – 17.00. – Обговорення результатів та закриття конференції

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

Конференція проводиться в рамках імплементації проєкту напряму Жана Монне «Європейські цінності різноманіття та інклюзії для сталого розвитку» Erasmus+ Jean Monnet Project «European values of diversity and inclusion for sustainable development» (EVDISD) 620545-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-PROJECT та у співпраці із проєктами - Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» (SCAES) 620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Також в роботі конференції відбувалася кооперація з проєктами Еразмус + напряму Проєкту «Європейські цінності у художніх текстах» 599918-EPP-1-2018-1-UA-EPPJMO-MODULE EUVOLIA та Erasmus+ Jean Monnet Chair «EU Climate Leadership» 620031-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR.

Проєкти фінансуються за підтримки Європейської Комісії. Публікації відображають точку зору лише авторів і Комісія не може відповідати за будь-яке використання інформації, яка тут міститься.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Тези подаються в авторській редакції.

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

1. «Світове дослідження цінностей». Український центр європейської політики. Київ, 2020
2. Regimes of Social Cohesion: Societies and the Crisis of Globalisation/ Green and Janmaat 2011

АЛЬТЕРНАТИВНИЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЯК НАПРЯМ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В КРАЇНІ

Захарова Оксана Володимирівна

*д.е.н., професор, професор каф. Менеджменту
та бізнес-адміністрування Черкаського
державного технологічного університету
bonheur5576@gmail.com*

Якість освітніх послуг в країні визначає результативність оперативної й стратегічної діяльності всіх сфер суспільного виробництва і виконання управлінських функцій на різних рівнях та являється фундаментом для найбільш повної реалізації головного призначення держави – максимального задоволення потреб населення. Саме тому при побудові стратегії розвитку освітньої системи країни має бути систематизованим провідний світовий освітній досвід та на цьому підґрунті здійснено орієнтацію на найкращі практики організації освітнього процесу, для чого необхідно запровадити моніторинг та здійснювати подальшу апробацію альтернативних підходів до успішної передачі знань та досвіду молодому поколінню.

Одним з основних світових векторів розвитку сучасної системи освіти є професіоналізація, яка ґрунтується на:

орієнтації закладів освіти на підготовку фахівців за професіями, попит на які зростає на ринку праці регіону протягом останніх двох-трьох років;

поєднання глибокої теоретичної підготовки у стінах навчального закладу з потужними практичними модулями (які за тривалістю можуть перевищувати теоретичну підготовку), організованими на базі стейкхолдерів;

ознайомленні здобувачів з провідними технологіями професійної спрямованості, якими озброєні суб'єкти господарювання регіону;

швидкому проникненні у професію та привласненні професійних секретів завдяки запрошенню до викладання навчальних дисциплін професійної спрямованості професіоналів та провідних фахівців тощо.

Дотримання означених принципів є гарантією стабілізації у часі ситуації на ринку праці регіону, забезпечення інноваційного характеру економічного зростання та запобігання прояву кризових факторів, підвищення середнього розміру доходів населення та зростання рівня і якості життя людини в регіоні.

Яскравим прикладом практичного втілення принципів професіоналізації навчання та його інтеграції з суб'єктами господарювання регіону є альтернативний підхід, запроваджений у ліцеї MFR SEVREUROPE, що розташовано у французькому місті Брессюїр [1]. Ліцей спеціалізується на підготовці широкого спектру фахівців для сільського господарства регіону і має у своєму складі механічне, технологічне, аграрне та економічне відділення. Альтернативність навчального процесу ліцею пов'язана з тим, що кожен студент один тиждень проходить навчання у ліцеї та два наступних тижня перебуває на практиці на конкретній фермі. При цьому теоретичне навчання у ліцеї також характеризується суттєвим рівнем професіоналізації, так як заняття проводяться здебільшого не у загально прийнятому академічному форматі,

їх форма постійно змінюється та наповнюється новим контентом. Так, основними видами навчальних занять у ліцеї являються:

заняття під відкритим небом, спрямоване на максимальне наближення слухача до предмету вивчення;

запрошення для викладання окремих тем фахівців-практиків;

проведення тематичних практичних занять на діючій фермі із метою закріплення пройденого раніше теоретичного матеріалу;

відвідування організацій та підприємств міста, регіону та країни з метою набуття нових знань щодо особливостей організації їх діяльності;

показ фільмів, що демонструють сільськогосподарський досвід або проблеми, які спостерігаються в менш розвинених країнах світу;

екскурсії на сільськогосподарські виставки, тематичні свята до інших міст регіону, що дозволяє ознайомитися з провідними досягненнями у цій сфері;

організаційне заняття по стажуванню перед його початком та звіт студентів про стажування по його закінченню [2].

Означений підхід до побудови навчального процесу має відмінні риси: всебічне професійне спрямування навчання, безперервне практичне закріплення теоретичних знань і сприяння самостійності студентів у результативному опануванні нового матеріалу фахової спрямованості. Кожна з цих рис навчального процесу здійснює свій вагомий вклад у процедуру поетапного формування фахівця-професіонала, який має досить високий стартовий рівень вартості на ринку праці, завдяки чому швидко знаходить роботу за фахом і має всі потенційні можливості для побудови протягом нетривалого часу успішної професійної кар'єри. При цьому такий фахівець має вміти розв'язувати складні завдання, критично мислити та бути креативним.

Наведений приклад альтернативного підходу до організації навчального процесу є лише одним із багатьох ефективних варіантів професійної підготовки

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

фахівців, що успішно використовуються як зарубіжними, так і українськими закладами. Проте для українських ЗВО застосування аналогічних підходів здебільшого являється виключенням, ніж правилом, що пов'язано із значною кількістю причин суб'єктивного та об'єктивного характеру. Поширення ж означеного передового досвіду на українському освітньому просторі серед іншого має бути покладено у основу підготовки нового покоління фахівців, яким буде під силу здійснити перезавантаження української економіки.

Список літератури

1. MFR SEVREUROPE. Site officiel. Available at: <http://www.sevreurope.eu/index.html>.
2. Захарова О.В. Зміна підходів вищої школи до підготовки фахівців як виклик нової економіки. *Соціально-трудові відносини: теорія та практика*. Зб. наук. пр. Київ: ДВНЗ «Київський національний економічний ун-т ім. В. Гетьмана», 2017. №2 (14). С. 131-142.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Кожевникова А.В.

*к.пед.н., старший викладач кафедри
педагогіки і педагогічної майстерності*

Мелітопольський державний педагогічний університет

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

**«ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ РІЗНОМАНІТТЯ ТА ІНКЛЮЗІЇ
В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ»**

17–18 грудня 2020 року

Друкується в авторській редакції

Директор видавництва Р.В. Кочубей
Головний редактор В.І. Кочубей
Дизайн обкладинки і макет В.Б. Гайдабрус

Підписано до друку 29.12.2020. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура Times New Roman.
Ум. др. арк. 5,87. Обл.-вид. арк. 4,68. Зам. № Д21-02/51.

Відділ реалізації. Тел.: (067) 542-08-01. E-mail: info@book.sumy.ua
ПФ «Видавництво “Університетська книга”»
40000, м. Суми, Покровська площа, 6
Тел.: (0542) 65-75-85. E-mail: publish@book.sumy.ua
www.book.sumy.ua, newlearning.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5966 від 24.01.2018
Віддруковано на обладнанні
ПФ «Видавництво “Університетська книга”»